

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดการดำเนินงานและการรวบรวมข้อมูลไว้เป็นลำดับขั้นดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาและพัฒนาการของภาษา
2. ศึกษาเรื่องลักษณะนาม และทำแบบทดสอบการใช้ลักษณะนาม
3. เลือกตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 4, 6

จากโรงเรียนศรีเสริมกสิกร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 3, 5 จากโรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคาร โรงเรียนสตรีน่าน "สตรีศรีน่าน" และ ม.ศ.5 บางส่วนจากโรงเรียนการช่างน่าน โรงเรียนดังกล่าวทั้งหมดเป็นโรงเรียนในจังหวัดน่านแห่งเดียว เลือกนักเรียนชั้นละ 2 ห้อง แต่ละห้องจะประกอบด้วยนักเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน การเลือกนักเรียนนี้ได้รับคำแนะนำจากคณะครูในโรงเรียนที่ไปทำการทดสอบ

4. นำแบบทดสอบไปทดสอบกับนักเรียนที่ได้รับเลือกเป็นตัวอย่างประชากร
5. นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบมาหาค่าทางสถิติตามต้องการ

ตัวอย่างประชากร

การศึกษาลักษณะนามในเรื่องนี้มุ่งศึกษาพัฒนาการของการใช้ลักษณะนาม ภาษาไทยของเด็กนักเรียนจังหวัดน่านชั้น ป. 2, ป. 4, ป. 6, ม.ศ. 1, ม.ศ. 3, ม.ศ. 5 แต่เนื่องจากโรงเรียนในจังหวัดน่านยังไม่มีโรงเรียนใดที่เปิดสอนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาด้วยกัน ผู้วิจัยจึงแบ่งเลือกตัวอย่างประชากรจากโรงเรียนต่าง ๆ ดังนี้

1. ชั้น ป. 2, ป. 4, ป. 6 จากโรงเรียนบ้านคอน (ศรีเสริมกสิกร) เหตุที่เลือกโรงเรียนนี้เพราะเป็นโรงเรียนที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นโรงเรียนที่ถือว่าเป็นโรงเรียนตัวอย่าง และมีเด็กจากหลายแหล่งในจังหวัดมาเรียน ดังนั้นตัวอย่างประชากรที่ได้จากโรงเรียนนี้ก็น่าจะเป็นตัวแทนของนักเรียนระดับนี้ทั่วจังหวัดได้
2. ชั้น ม.ศ. 1, ม.ศ. 3, ม.ศ. 5 จากโรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคาร ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดชายและโรงเรียนสตรีศรีน่าน ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดหญิง เหตุที่เลือก 2 โรงเรียนนี้ เพราะเหตุผลดังที่กล่าวมาแล้วในข้อ 1 และเพื่อให้ได้

จำนวนนักเรียนทั้งหญิงและชายพอ ๆ กัน แต่จำนวนนักเรียนชั้น ม.ศ. 5 ของทั้ง 2 โรงเรียนรวมกันแล้วมีเพียง 38 คน ซึ่งไม่ครบตามจำนวนที่ผู้วิจัยต้องการ จึงเลือกตัวอย่างประชากรเฉพาะชั้น ม.ศ. 5 เพิ่มอีกจากโรงเรียนการช่างนาน

ในการเลือกตัวอย่างประชากรนี้ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้นละ 2 ห้องเรียน

แบบทดสอบ

แบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบทดสอบลักษณะนาม ภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยรวบรวมเอาลักษณะนาม บอกรชนิด หมวดหมู่ สัณฐาน และอาการ จากหนังสือหลักภาษาไทยของพระยาอุปกิตศิลปสาร⁵⁴ จากวิทยานิพนธ์ของ นางสาววิไล รุยาพร⁵⁵ หลักภาษาไทยของ นายกำชัย ทองหล่อ⁵⁶ หาคำนามให้เขาลักษณะนาม นั้น ๆ นอกจากนี้ยังรวบรวมเอาคำนามจากหนังสือการสำรวจประมวลคำของเด็กวัยเริ่มเรียนตอนที่ 2 ของกรมวิชาการ⁵⁷ และหาลักษณะนาม สำหรับคำนามนั้น ๆ แล้วนำไปลองทดสอบ (Pilot Study) กับเด็กระดับชั้นละ 2 คน เพื่อหาคำที่มีความยากง่ายของลักษณะนาม แต่ละตัว แล้วนำมาเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ตัดเอาลักษณะนาม ที่ซ้ำ ๆ กัน และเป็นนามชนิดเดียวกันออกจนเหลือ 200 คำ (คำนวณแบบทดสอบที่ภาคผนวก ค.) คำนาม 200 คำนี้มีลักษณะนาม 94 คำ ในจำนวนลักษณะนามดังกล่าวจะซ้ำกัน 37 คำ

⁵⁴พระยาอุปกิตศิลปสาร, หลักภาษาไทย อักษรวิธี วลีวิภาค วากยสัมพันธ์
ฉันทลักษณ์ (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2511), หน้า 72 - 5.

⁵⁵Vilai Ruyaporn, "Classifiers in Thai," (Unpublished)
Master's Thesis, Department of Secondary, Education, Faculty of
Education, Chulalongkorn University, 1964 (B.E. 2507), pp. 10-8.

⁵⁶กำชัย ทองหล่อ, หลักภาษาไทย (ธนบุรี : เพนนิคการพิมพ์, 2509),
หน้า 261.

⁵⁷กรมวิชาการ, การสำรวจประมวลคำของเด็กวัยเริ่มเรียน ตอนที่ 2
(พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา 2509), หน้า 6-30.

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเตรียมการทดสอบ

ก. วันเวลาที่ทำการทดสอบ อนุโลมตามความสะดวก ซึ่งทางโรงเรียนจัดไว้ให้ สถานที่สอบใช้ห้องเรียนที่นักเรียนเรียนในชั่วโมงนั้นทำการทดสอบ

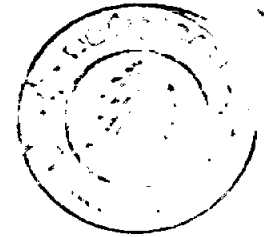
การทดสอบ

ผู้วิจัยแจกแบบทดสอบ อ่านคำสั่ง และชี้แจงในการตอบ พร้อมทั้งยกตัวอย่างให้นักเรียนดูบนกระดานดำ โดยผู้วิจัยเขียนคำว่า "นก" ลงบนกระดานดำ และถามนักเรียนว่า "นก" 1 อะไร นักเรียนตอบ "1 ตัว" ผู้วิจัยเขียนคำว่า "ตัว" ลงไปท้ายคำว่า "นก" ยกตัวอย่างประมาณ 2-3 ตัวอย่าง เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้ว จึงให้เริ่มลงมือทำโดยไม่มีกำหนดเวลา สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นั้น ผู้วิจัยอ่านให้ทำไปทีละข้อเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาเด็กอ่านไม่ออกและแบ่งเวลาทำเป็น 2 ช่วง ช่วงละ 100 คำ เนื่องจากช่วงแห่งความสนใจของเด็กสั้น ถ้าเด็กมีปัญหา เช่น อ่านไม่ได้ หรือเขียนไม่ได้ ผู้วิจัยให้เด็กยกมือขึ้นถาม แล้วผู้วิจัยจะเดินเข้าไปอธิบาย คอย ๆ ไม่ให้เด็กคนอื่น ๆ ได้ยิน เมื่อได้แบบทดสอบมาแล้ว ถ้ามีข้อใดที่เด็กตอบอ่านแล้วไม่รู้เรื่อง ผู้วิจัยจะกลับไปให้เด็กทำใหม่ โดยพยายามให้เด็กตอบในรูปของลักษณะนาม ผู้วิจัยนำแบบทดสอบมาเลือกเอาเฉพาะนักเรียนที่อยู่ในช่วงอายุที่ต้องการคือ ป. 2 7/6 - 8/6 ปี ป. 4 9/6 - 10/6 ปี ป. 6 11/6 - 12/6 ปี ม.ศ. 1 13/6 - 14/6 ปี ม.ศ. 3 15/6 - 16/6 ปี ม.ศ. 5 17/6 - 18/6 ปี และเลือกสุ่มเอาระดับชั้นละ 50 คน โดยใช้วิธีจับสลาก

จำนวนนักเรียนที่ได้รับเลือกให้เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แสดงไว้ในตารางที่ 1

ตาราง 1 จำนวนนักเรียนที่ได้รับเลือกเป็นตัวอย่างประชากร

ชั้น	อายุเฉลี่ยคอบปี	ชาย	หญิง	รวม
ประถมศึกษาปีที่ 2	8/2	23	27	50
ประถมศึกษาปีที่ 4	10/0	18	32	50
ประถมศึกษาปีที่ 6	12/0	25	25	50
มัธยมศึกษาปีที่ 1	14/0	25	25	50
มัธยมศึกษาปีที่ 3	16/1	25	25	50
มัธยมศึกษาปีที่ 5	18/0	10	40	50

การตรวจให้คะแนน

ให้คะแนน 1 คะแนนสำหรับลักษณะรวม ที่นักเรียนตอบตรงกับลักษณะรวม ที่เป็นภาษาเขียนในแต่ละข้อ โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องในการสะกดตัวนัก เช่น บุหรี่ 1 "มวน" เด็กจะเขียนว่า "มวลด" ก็ให้คะแนน ถ้าตอบผิดไปจากภาษาเขียนก็ให้ 0 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนตามหลักเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คะแนนเต็มของแบบทดสอบมี 200 คะแนน เมื่อตรวจเสร็จแล้วรวมคะแนนทั้งหมดของแต่ละระดับชั้น
2. ทำการสถิติพื้นฐาน โดยนำคะแนนที่ได้ในแต่ละระดับชั้นมาคำนวณหา
 - 2.1 ค่าเฉลี่ยคะแนน
 - 2.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 - 2.3 วิเคราะห์หาความแปรปรวนของคะแนนจากแบบทดสอบ (Analysis of Variance)
 - 2.4 วิเคราะห์หาแนวโน้มของคะแนนเฉลี่ย (Trend Analysis)
 - 2.5 นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หุกฎการใช้และแบบแผนของการใช้ลักษณะรวม